

Haust 2017: Emnerapport NOFI107 – Norrøn litteratur og kultur

Emneansvarleg: Jens Eike Schnall

Undervisning

Kurset består av førelesingar (2 timar i veka) i om lag 12 veker. Det hadde meldt seg 5 studentar til emnet; 4 møtte. Kurset gjekk som planlagt (dvs. med full undervisning). Nokre få gonger blei undervisninga flytta på pga. møtekonfliktar (forslingsleiar/seminar), men dette var relativt uproblematisk pga at det var få studentar.

Det blei hovudsakleg jobba med pensumlitteraturen (soger i ulike sjangrar, i tillegg ein del norrøn faglitteratur; dertil sekundærlitteratur om litterære og kulturelle tema). For å støtta og førebu den akademiske skrivinga fekk studentane tilbod om litt opplæring i å bruka hjelpemiddel så som handbøker, leksika etc., og dei tok gjerne imot dette. Dei blei kjende med nokre fagspesifikke ressursar på UBB òg. Som ikkje-obligatorisk aktivitet blei studentane m.a. oppmoda om å levera to korte vitskapleg skrivne tekstar (1/2 s.) om pensumtekstar for å øva på formalia i forkant av heimeeksamen. Dei fekk tilbakemelding på desse tekstane individuelt, viktige aspekt blei tatt opp i undervisninga.

Det vart organisert eit besøk på Spesialsamlingane den 19. oktober for å sjå på handskrift(fragment); målet var å formidla eit førstehandsinntrykk av primærkjeldene og by på positive, motiverande studieopplevingar.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Studentane måtte møte opp på minst 75 % av undervisninga, og dei måtte halda ein kort presentasjon av eit fagleg tema på kurset.

Lokale og undervisningsutstyr

Undervisninga gjekk på HF-bygget, rom 217. Rommet var passe stort. Det vart brukt mest dokumentkamera og tavle, i tillegg powerpoint. Det hadde vore ein fordel med fast installert dokumentkamera (som ikkje finst i andre undervisningslokale heller).

Eksamen

Den første delen var ein heimeeksamen på 7 dagar, den andre ein justerande munnleg eksamen (med ekstern sensor), som omfatta heimeoppgåva og pensumet i emnet.

I heimeeksamen skulle studentane gi eit overblikk over sagasjangrane i den norrøne litteraturen, visa karakteristikkane til sjangeren islendingesoge ved bruk av døme og avgrensa islendingesogene mot andre sogesjangrar. Så skulle dei jamføra ei islendingesoge og ei høvsk forteljing med tanke på hovudpersonane, tematikk og stil og drøfta forholdet mellom personframstilling og handling i dei valde tekstane.

Strykprosent og fråfall

Det var få studentar, difor er det vanskeleg med statistisk brukbare tal. 2 studentar fell frå (sjukdom, flytting). 2 kandidatar gjekk opp til eksamen, 1 av dei fikk karakteren A, den andre C på heimeeksamen.

Sluttkarakterane var elles fordelt slik:

E:	0
D:	0
C:	1
B:	0
A:	1

Studieinformasjon

Informasjon på UiB sine nettsider og orienteringsmøtet.

Studentevaluering

På grunn av få studentar og god kontakt med desse ble det ikkje gjennomført nokon skriftleg evaluering. Studentane har gjeve – positive – tilbakemeldingar undervegs.

Oppsummering

Kurset var vellykka, studentane verka fornøgd og har prestert – veldig – bra.

Emnerapport for undervisning H 2017
NOFI 108 **Unormaliserte norrøne tekstar** (5 stp.)
Faglærer: professor Odd Einar Haugen

Emnet NOFI 108 går normalt over tre veker i byrjinga av semesteret med i alt seks dobbelttimar undervisning og tre dobbelttimar kollokvium. Det har mappevurdering, der studentane skal levere to bidrag, (1) normalisering av ein gammalnorsk tekst og (2) normalisering av ein gammalislandsk tekst. Begge skal ha kommentarar knytte til den utførte normaliseringa.

Det møtte fram to studentar på dette kurset, ein norsk student på BA-programmet og ein Erasmus-student frå Tyskland. Undervisninga vart gjeven på norsk og begge studentane møtte på alle timane.

Ettersom det berre var to studentar på kurset, tilbød vi ikkje nokon kollokvieleiar, men oppmoda dei to til å bruke det oppsette rommet til kollokvering. Etter det eg forstår, nytta dei dette tilbodet. Undervisningsplanen var slik:

Måndag 21. august, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom 216, HF-bygget.

Litt om kvar vi finn dei norrøne tekstane, og kva form dei har. Utviklinga av den norrøne normalortografien. Hovudtrekka i denne. Praktiske råd om fontar for norrøn skrift. Litt induktivt arbeid med nokre unormaliserte, gammalnorske tekstar. Kva er det som skjer når desse blir normaliserte? Forsøk på å setje opp reglar for normalisering. Korleis bruke grammatikk og ordbok.

Litteratur: Kap. 1 i *Handbok i norrøn filologi*.

Onsdag 23. august, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom F, Sydneshaugen skole.

Litt om transkripsjon of tekstutgjeving. Kva for nivå er det eigentleg tale om? Vi arbeider vidare med normalisering av gammalnorske tekstar.

Litteratur: Kap. 2 i *Handbok i norrøn filologi*.

Måndag 28. august, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom 216, HF-bygget.

Hovudtrekk i gammalnorsk språk. Normaliseringa av ein tekst frå *Gammalnorsk homilieboek* i handskriftet København, AM 619 4° (ca. 1200–1225).

Litteratur: Kap. 12 i *Handbok i norrøn filologi*.

Onsdag 30. august, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom F, Sydneshaugen skole.

Gjennomgang av den teksten som skal normaliserast for innlevering, eit utdrag frå *Strengleikar* i handskriftet Uppsala, DG 4–7 (ca. 1270).

Litteratur: Kap. 12 i *Handbok i norrøn filologi*.

Måndag 4. september, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom 216, HF-bygget.
Hovudtrekk i gammalislandsk språk. Normalisering av ein tekst frå *Óláfs saga Tryggvasonar* i handskriftet København, AM 61 fol. (ca. 1350–1375).
Litteratur: Kap. 12 i *Handbok i norrøn filologi*.

Onsdag 6. september, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom F, Sydneshaugen skole.
Gjennomgang av den gammalislandske teksten som skal, eit utdrag frå *Gylfaginning*, i handskriftet Uppsala, DG 11 (ca. 1300–1325).
Litteratur: Kap. 12 i *Handbok i norrøn filologi*.

Kurset fungerte godt, så langt eg kunne forstå. Det kom ikkje fram noko ønske om endringar. Erasmus-studenten framheva at det var nytt og lærerikt å arbeide så tett på kjeldene som vi gjorde på dette kurset.

Fil-mappa på Mitt UiB vart brukt aktivt på kurset. I denne la eg ut diverse materiale, hovudsakleg eigenutvikla (då unngår ein problemet med opphavsrett), m.a. diverse øvingsoppgåver med fasit, ekstra tekstar å arbeide med, råd om korleis ein kan påvise vokalharmoni, råd om inntasting av spesialteikn, m.m. Det er mogleg at eg la ut for mykje materiale her, men tanken var at dette kunne brukast til etterarbeid for studentane, i og med at kurset er så kort.

Det fungerte fint å leggje ut tekstane til mappeoppgåvene same stad, og den elektroniske innleveringa av dei gjekk problemfritt. Det er relativt liten bruk av spesialteikn for normalisering av norrønt, og studentane fekk råd om korleis dette skulle løysast med tanke på ei riktig PDF-vising av teksten til innlevering.

Mappeoppgåvene vart vurderte av faglærer og phd-stipendiat Juliane Tiemann.
Karakterfordelinga vart slik:

A: 1
B: 0
C: 1
D: 0
E: 0

Det kom ikkje klager på sensuren.

Bergen, 26. februar 2018
Odd Einar Haugen

Emnerapport: 2017, høst

Emnekode og navn: NOFI 109, Norrøn diktning (5 studiepoeng)

Om kurset:

Kurset gjennomgikk utvalgte edda- og skaldedikt. Vi har sett på et utvalg av tekster i original språkform for de ulike diktene samt oversettelser, sekundærlitteratur og kommentarer for hvert dikt. På kurset lærte studentene å lese og forstå edda- og skaldedikt i original språkform og å diskutere noen språklige trekk som er særskilte for norrøn diktning. Studentene ble fortrolig med å bruke ordbøker og grammatikker i sammenheng med språklige analysen. Videre har vi arbeidet med analysen av metrikken i edda- og skaldedikt og studentene fikk grunnleggende kunnskap om dette slik at de kunne analysere metrikken i ulike tekster, bestemme versemålet og deler inn linjene selv på grunn av rim, stavelser og vekt. Studentene har vist at de har forstått prinsippet bak metrikanalysen. På kollokviet har vi stort sett arbeidet med praktiske øvelser der studentene har fått sjanse å analysere tekstene litt nøyaktigere og jobber med spørsmål om diktning og språk. De ble introdusert til flere hjelpemidler og har arbeidet med disse under øvinger.

Av først 5 registrerte studenter var én fra et annet institutt og to som ikke kunne norsk/har ikke hatt norrønt i det hele tatt so som avbrøt, og én som aldri dukket opp. Det var to aktive studenter som også gikk opp til eksamen. Eksamen var en muntlig eksamen uten bruk av hjelpemiddel på omtrent 30 minutter sammen med en ekstern sensor: Karen Bek Pedersen. Det ble gitt A til begge de to studentene. Snittkarakteren var altså A.

Gjennomføringen av student-evalueringen:

Det ble ikke sendt ut evaluering elektronisk til de to studentene, men vi diskuterte det litt på siste timen. De to studentene var fornøyde med kurset og sa at de har hatt stort utbytte av å følge forelesningene og delta på kollokvier. Én av de to arbeider videre med diktning etter kurset.

Faglærers vurdering av gjennomføring:

Praktisk gjennomføring: Undervisning var inndelt i forelesninger (4timer/uke) og kollokvier (2timer/uke). Studentene deltok alt i alt og bidro med svært god studentaktivitet.

Strykprosent og frafall: Én student ville bare følge undervisningen (fra et annet institutt). To studenter falt fra pga. manglende språkkunnskaper. På orienteringsmøte ble det avklart at undervisninga er på norsk.

Karakterfordeling for NOFI 109: A, A

Studieinformasjon: Ble lagt ut på nettet. Mitt UiB ble aktivt brukt.

Tilgang til relevant litteratur: Tekstene ble gjort tilgjengelig via mitt.uib.

Faglærers vurdering av rammevilkårene:

Tilbakemeldinga fra studentene var gjennomgående positiv. Særlig ble det understreket at studentene hadde fått god hjelp under kollokvier. De følte seg god forberedt til eksamen. Faglærer spurte i tillegg til sluttevalueringen på forhånd, underveis og mot slutten hvordan studentene opplevde læringsprosessen. Alle mente at utvalg av tekstene var godt. Pensumet

opplevdes ellers som interessant og overkommelig. Etter muntlig eksamen ytret studentene gjennomgående stor tilfredshet med kurset og resultatene.

Faglærers samlede vurdering:

Både faglærer, studentene og sensor var enige om at studentene hadde lært mye, og resultatene bekreftet dette også.

Emneansvarlig: Juliane Tiemann

Pensum

En stor del av pensum er dekt av Odd Einar Haugen (utg.): Handbok i norrøn filologi (2. utg., Bergen: Fagbokforlaget, 2013). Boken er forkortet HNF nedenfor.

A. Primærkilder

a. Eddadikt

Vafþrúðnismál (Eddadigte II, utgitt av Jón Helgason. København 1961 og seinere, s. 1–10).
Fáfnismál (Eddadigte III, utgitt av Jón Helgason. København 1952, s. 61–69).
Þrymskviða (Eddadikt. Gudedikt - Heltedikt, oversatt av Ludvig Holm-Olsen. Oslo 2002, s. 102–6).

b. Skaldedikt

Dróttkvætt-tekstsamling i Else Mundal: 'Edda- og skaldediktning' (HNF, s. 379–393).
Egill Skalla-Grímsson: Sonatorrek (Den norsk-islandske skjaldedigtning, serie B, bind 1, utgitt av Finnur Jónsson. København 1912, s. 34–37).
Gamli kanóki: Harmsól (Skaldic poetry of the Scandinavian Middle Ages, bind 7: Poetry on Christian Subjects. Part 1: Twelfth and Thirteenth Centuries, utgitt av Margaret Clunies Ross. Turnhout 2007, s. 70–132).
Snorri Sturluson: Snorra Edda (utdrag).
Ulfr Uggason: Húsdrápa (Den norsk-islandske skjaldedigtning, serie B, bind 1, utgitt av Finnur Jónsson. København 1912, s. 128–30).

B. Sekundærlitteratur

Attwood, Katrina: 'Christian Poetry', A Companion to Old Norse-Icelandic Literature and Culture, utgitt av Rory McTurk. Malden MA 2005, s. 43–63.
Gunnell, Terry: 'Eddic Poetry', A Companion to Old Norse-Icelandic Literature and Culture, utgitt av Rory McTurk. Malden MA 2005, s. 82–100.
Larrington, Carolyne: 'Vafþrúðnismál and Grímnismál: Cosmic History, Cosmic Geography', The Poetic Edda. Essay on Old Norse Mythology, utgitt av Paul Acker and Carolyne Larrington. New York/London 2002, s. 59–77.
Mundal, Else: 'Edda- og skaldediktning', HNF, s. 356–416.
Quinn, Judy: 'Verseform and voice in eddic poems: the discourse of Fáfnismál', Arkiv för nordisk filologi 107 1992, s. 100–130.

Bergen, 13.11.2017

Emnerapport for undervisning H 2017

NOFI 110 **Norrøn skriftkultur** (5 stp.)

Faglærer: professor Odd Einar Haugen

Emnet NOFI 110 går normalt over tre veker i slutten av semesteret med i alt seks dobbelttimar undervisning og tre dobbelttimar kollokvium. Det er avslutta med ein skuleeksamen på 6 timar.

Det møtte fram to studentar på dette kurset, ein norsk student på BA-programmet og ein Erasmus-student frå Tyskland. Undervisninga vart gjeven på norsk og begge studentane møtte på alle timane. Det var dei same to studentane som på NOFI 108.

Ettersom det berre var to studentar på kurset, tilbød vi ikkje nokon kollokvieleiar, men oppmoda dei to til å bruke det oppsette rommet til kollokvering. Etter det eg forstår, nytta dei dette tilbodet. Undervisningsplanen var slik:

Måndag 23. oktober, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom 216, HF-bygget.
Skrifthistorie med vekt på det latinske alfabetet, og den særskilde utviklinga i Norden. Praktisk arbeid med faksimilar og transkripsjon frå desse.
Litteratur: Kap. 4 i *Handbok i norrøn filologi*.

Onsdag 25. oktober, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom F, Sydneshaugen skole.
Utviklinga av runealfabetet, med hovudvekt på dei mellomalderlege runene.
Innføring i transkripsjon, translitterering, normalisering og omsetjing.
Litteratur: Kap. 3 i *Handbok i norrøn filologi*.

Måndag 30. oktober, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom 216, HF-bygget.
Gjennomgang av eit utval gammalnorske handskrifter i faksimile.
Litteratur: Kap. 4 i *Handbok i norrøn filologi*.

Onsdag 1. november, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom F, Sydneshaugen skole.
Gjennomgang av eit utval gammalislandske handskrifter i faksimile.
Litteratur: Kap. 4 i *Handbok i norrøn filologi*.

Måndag 6. november, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom 216, HF-bygget.
Gjennomgang av eit utval runeinnskrifter, med vekt på transkripsjon med bruk av runeteikn og translitterering til det latinske alfabetet.
Litteratur: Kap. 3 i *Handbok i norrøn filologi*.

Onsdag 8. november, kl. 14.15-16.00. Seminar. Rom F, Sydneshaugen skole.
Gjennomgang av eit utval runeinnskrifter, med vekt på normalisering til norrøn

standardortografi og omsetjing til moderne norsk.
Litteratur: Kap. 3 i *Handbok i norrøn filologi*.

Til liks med NOFI 108 tidlegare i semesteret fungerte dette kurset godt, så langt eg kunne forstå, og det kom ikkje fram ønske om endringar. Erasmus-studenten framheva på nytt at det var nytt og lærerikt å arbeide så tett på kjeldene som vi gjorde på dette kurset.

Fil-mappa på Mitt UiB vart brukt aktivt på kurset. I denne la eg ut mykje materiale, hovudsakleg eigenutvikla, m.a. alle lysarka (PowerPoint) og fotografiske faksimilar til arbeidet på kurset, supplert med transkripsjonar og omsetjingar. Det kan vere at eg la ut for mykje materiale, men tanken var at dette kunne brukast til etterarbeid for studentane, i og med at kurset er så kort.

Ettersom kurset har skuleeksamen der studentane skriv for hand, var det ikkje noko problem å gje oppgåver der dei skulle bruke eit større, diplomatarisk utval av teikn for tekstar i det latinske alfabetet, og runeteikn, inkl. binderuner, til transkripsjon av runeinnskrifter. Det vil vere krevjande å få til ei god løysing for dette om ein skulle gjennomføre ein elektronisk eksamen. For andre NOFI-kurs er dette eit mindre problem, jf. t.d. emnerapporten for NOFI108.

Den skriftlege eksamenen vart vurderte av faglærer og phd-stipendiat Juliane Tiemann. Karakterfordelinga var slik:

A: 0
B: 1
C: 1
D: 0
E: 0

Det kom ikkje noka formell klage på sensuren, men den studenten som fekk karakteren C, tok kontakt på epost for å vite meir om bakgrunnen om sensuren. Det fekk vedkomande vite, og ettersom det ikkje vart levert noka klage, må eg gå ut frå at grunngjevinga var akseptabel for studenten.

Vår programsensor, førsteamanuensis Kristel Zilmer ved Høgskulen på Vestlandet var til stades på den eine dobbelttimen, måndag 23. oktober, og samtalte med studentane på slutten av timen, utan at faglæraren var til stades. Ho var også til stades på to andre NOFI-kurs dette semesteret og hadde seinare eit møte med undervisningspersonalet og formidla sine inntrykk. Dette kjem fram i hennar

årsrapport til instituttet, signert og datert 3. desember 2017. Her skriv ho dette om kurset NOFI 110 (s. 4 i rapporten):

Økten 23. oktober (NOFI 110 Norrøn skriftkultur) artet seg som en introduksjonsforelesning om skrift og skrifthistorie, med en oversiktlig gjennomgang av sentrale begreper og analytiske verktøy. Forelesningen hadde en klar struktur der underviseren synliggjorde målsettingen og fokusområdene både i begynnelsen av økten og underveis. Powerpoint ble brukt som hjelpemiddel, blant annet for å signalisere overganger fra ett tema til et annet og gi illustrerende eksempler. Den ble også brukt til å ta opp noen spørsmål til felles diskusjon.

På bakgrunn av denne tilbakemeldinga ser eg ikkje nokon grunn til større endringar av kurset. Det einaste måtte vere at kursa LAT 107 og NOFI 110 har noko overlapping, i emne, om ikkje språk. Neste gong desse kursa skal kjørast, haustsemesteret 2018, kan det dermed bli aktuelt med noko undervisnings-samarbeid.

Bergen, 25. februar 2018

Odd Einar Haugen

Emnerapport for undervisning V 2017

NOFI 210 **Utgjeving av gammalnorsk tekst** (15 stp.)

Faglærarar: professor Odd Einar Haugen og phd-stipendiat Robert K. Paulsen

Dette kurset var på mange vis ei oppfølging av eit liknande kurs vi heldt V 2015, *Edisjon og annotasjon av norrøne tekstar*. Desse kursa er det vi uformelt kallar ferskvarekurs, dvs. kurs som spring ut av pågåande forskingsarbeid, og som blir utvikla og tilbode for første gong. Begge kursa var eit samarbeid mellom to lærarar, der kvar ytte like mykje til kurset, både med tanke på planlegginga og gjennomføringa av det.

Kurset hadde to deltakarar på kurset NOFI 210 og to hospitantar, ein som var nokså ny på bachelorstudiet i norrøn filologi og ein som nyleg hadde avslutta sin mastergrad i norrøn filologi. I tillegg fekk vi med oss tre dyktige Erasmus-studentar frå Tyskland. Dei hadde studert i Bergen i det føregåande semesteret, og sjølv om dei no var tilbake i Tyskland, deltok dei i utgjevingsarbeidet på distanse (men utan å ta eksamen).

Målet for kurset var å transkribere ein gammalnorsk tekst i XML etter fotografiske faksimilar og leggje den ut på dei tre fokale nivåa i *Medieval Nordic Text Archive*: faksimilært, diplomatarisk og normalisert.

Som tekst valde vi det største av fragmenta av *Magnus Lagabøtes Landslov*, som ligg i Oslo, Riksarkivet, NRA 7 (ca. 1300–1350). Det er ein tekst på 4276 ord, fordelt på fleire til dels usamanhengande og skadde enkeltfragment.

Det var to norske studentar som tok eksamen på dette kurset. Ettersom dei leverte semesteroppgåver, vart det også halde munnleg eksamen. Resultatet vart godt:

A: 1
B: 1
C: 0
D: 0
E: 0

Sensorar var Odd Einar Haugen og Ingvil B. Budal, NLA Høgskolen.

Den eine semesteroppgåva lykkast i å påvise at montasjen av dei tre stykka av bl. 2, i si tid utført av Thorsten Eken i Riksarkivet og publisert i *Corpus Codicum Norvegicorum Medii Aevi, Quarto Series*, vol. 3 (1963), var uriktig. Det er ikkje så

ofte at ein opplever at slike publikasjonar blir korrigert av ein student på bachelornivå.

Vi fekk god mottaking av kurset hos studentane, og tok det som ei oppmuntring at dei to hospitantane melde seg for å vere med på kurset av rein interesse, og det same galdt dei tre tyske Erasmus-studentane. Det vart ei gruppe på sju deltakarar.

Den transkriberte teksten, på alle tre nivå og med faksimilar, er publisert som NRA 7/ A fragment of Landsløg Magnúss Hákonarsonar / The Bergen Group (2) i *Medieval Nordic Text Archive*, <http://clarino.uib.no/menota/catalogue>

Bak nemninga “The Bergen Group (2)” gøymer seg dei sju nemnde deltakarane, men det er altså berre to av dei som kjem med i eksamensstatistikken.

Som lærarar på kurset tykte vi resultatet var vel verdt innsatsen, og vi gledde oss over at teksten fekk eit så høgt nivå at han kunne publiserast i Menota. På kurset fekk vi også testa ut den *Tutorial* med tilhøyrande *MenotaBlitz* som Robert K. Paulsen hadde utvikla, og som er publisert i *The Menota Handbook*, v. 3.0 beta, http://www.menota.org/HB3_T1.xml

Det har vist seg vanskeleg å få godkjent våre kurs ved alle institusjonar i andre land, ettersom vi for enkelte kurs har lagt større vekt på det praktiske arbeidet enn å byggje opp ei større litteraturliste. Denne gongen sikra vi oss ved å leggje opp ei tilstrekkeleg brei litteraturliste, som vi kopierer inn nedanfor. Men vi er ikkje i tvil om at det var gjennom det praktiske arbeidet med transkripsjon og edisjon at studentane fekk grunnlaget for å skrive så gode semesteroppgåver, ikkje ved eit reint teoretisk studium av faglitteraturen.

Bergen, 26. februar 2018

Odd Einar Haugen og Robert K. Paulsen

Litteraturliste for kurset

A. Primærlitteratur

Den nyere Lands-Lov utgiven af Kong Magnus Haakonsön. Utg. Rudolf Keyser og Peter Andreas Munch. Norges Gamle Love, bd. 2, 1–178. Christiania: Gröndahl, 1848. – Den første og hittil einaste kritiske utgåva av landslova, utgjeven i frakturskrift.

Magnus Lagabøters landslov. Oversat av Absalon Taranger. Kristiania: Cammermeyer, 1915. – Opptrykk, Oslo: Universitetsforlaget, 1979. – Den hittil einaste omsetjinga av landslova til norsk.

Landrecht des Königs Magnus Hakonarson. Bearbeitet von Rudolf Meissner. Germanenrechte, Neue Folge. Abteilung Nordgermanisches Recht. Weimar: Böhlau, 1941. – Ei attgjeving i antikva av frakturteksten i *Norges Gamle Love*, med parallell omsetjing i fraktur til tysk.

Gammalnorske membranfragment i Riksarkivet. Bd. 1, 1–12, Lovtekster. Innleiing ved Thorsten Eken. Corpus Codicum Norvegicorum Medii Aevi. Quarto Series, vol. 3. Utg. ved Didrik Arup Seip. Oslo: Riksarkivet og Selskapet til utgivelse av gamle norske håndskrifter, 1963. – Fragmentet NRA 7 er attgjeve på s. 84–97.

B. Sekundærlitteratur

Hanne Eckhoff, Kristin Bech, Gerlof Bouma, Kristine Eide, Dag Haug, Odd Einar Haugen og Marius Jøhndal. “The PROIEL treebank family: A standard for early attestations of Indo-European languages.” *Language Resources and Evaluation*. DOI 10.1007/s10579-017-9388-5 – 36 s. [Denne artikkelen vart publisert 9. mai 2017, men var tilgjengeleg for deltakarane i pre-print.]

Jan Terje Faarlund. 2004. *The Syntax of Old Norse*. Oxford: Oxford University Press. – 300 s.

Dag Trygve Truslew Haug. *Proiel Guidelines for Annotation*. 29 June 2010. http://folk.uio.no/daghaug/syntactic_guidelines.pdf – 114 s.

Odd Einar Haugen og Fartein Th. Øverland. *Guidelines for Morphological and Syntactic Annotation of Old Norwegian Texts*. Bergen Language and Linguistics Studies (BELLS), vol. 4:2. Bergen 2014. – 230 s.

Odd Einar Haugen. “Parallel Views: Multi-level Encoding of Medieval Nordic Primary Sources.” *Literary and Linguistic Computing* 19/1 (2004): 73–91. – 19 s.

Marius Nygaard. 1905. *Norrøn syntax*. Kristiania: Aschehoug. – Opptrykk, Oslo: Aschehoug, 1966. – 392 s.

Robert K. Paulsen. *MenotaBLITZ Manual: How to create Menota XML more easily*. Version 1.1. Universitetet i Bergen: Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier. – 11 s.

Emnerapport for undervisning H 2017

NOFI 210/250/304 **Vikingene** (15 stp.)

Faglærer: Helen F. Leslie-Jacobsen

Dette kurset var et “ferskevarekurs” basert på pågående forskningsarbeid av faglæreren. Det ble tilbudt for første gang. Det gikk over en dobbelttime pr. uke i 13 uker.

Kurset hadde syv deltakere fra bachelornivå (210/250) og en på masternivå (304). Fire studenter var utenlandske studenter på utveksling (fra Tyskland, Polen og Italia), og tre fra Norge.

Målet med kurset var at deltakerne skulle lære å:

- Analysere en rekke ulike, samtidige kilder fra vikingtid.
- Forstå retoriske strategier i kildene på pensumet, samt historiske og historiografiske vinkler.

Studieinformasjon ble gitt på Mitt UiB. Pensumet ble fordelt på Mitt UiB, Akademika og GoogleDrive.

Pensumet besto av samtidige kilder fra vikingtiden og ble trukket fra:

- *The Viking Age: A Reader*, utg. A. A. Somerville og R. A. McDonald, 2nd ed., University of Toronto Press, 2014.
- R. I. Page, *Chronicles of the Vikings: Records, Memorials and Myths*, British Museum Press, 2014.

I tillegg brukte kurset Anders Winroth, *The Age of the Vikings* (2014) og nettsiden *The World-Tree Project* (<http://www.worldtreeproject.org/>). Utgangspunktet var å tilby studentene oppdaterte kilder, siden mye sekundærlitteratur som handler om vikingene er utdatert.

De utenlandske studentene hadde enten ingen eller veldig lite erfaring med norrønt språk. De utenlandske studentene brukte engelsk på kurset (3 utenlandske studenter kunne litt norsk; 1 kunne ikke norsk i det hele tatt). Nordmennene brukte norsk eller engelsk. Læreren oversatte diskusjonene til engelsk når nødvendig. Dette fungerte bra nok.

Det var åpenbart at studentene var på ulike nivåer. Mange klarte seg godt på kurset, men de svakeste trengte mye veiledning både til presentasjonen og oppgaven.

I tillegg til klassearbeid, holdt hver student en presentasjon på 15 minutter. De kunne velge tema selv. De fleste valgte gjenstander som våpen. Kvalitet og lengde på presentasjoner var

veldig ujevnt. Grunnen til dette var sannsynligvis at noen studenter hadde mer bakgrunnskunnskap om kilder til vikingene enn andre.

7 studenter ble meldt opp til kurset, men av og til hadde vi flere som deltok i klasserommet. Dette oppfatter jeg som positiv. 4 studenter meldte opp på eksamen, men 1 møtte ikke til eksamen. Av de som møtte til eksamen var 3 kvinner og 1 mann.

Karakterfordeling: 1 A, 1 C, 1 E. Snitt: C.

Læreren fikk god tilbakemelding om kurset fra studentene, både muntlig og via epost. Kurset skulle ha vært lærerik. Kurset fikk besøk fra programsensor, med følgende skriftlige kommentarer: "I really enjoyed your class on Tuesday. It was nice to see how actively the students were participating and that they were discussing a lot, expressing different viewpoints, etc. The student feedback to your course was very positive as well."

Helen F. Leslie-Jacobsen, 26.02.2018